

**Anden næstformand (Ninn-Hansen):**

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår i forhandlingen.

**Lasse Budtz (S):**

Når den socialdemokratiske folketingsgruppe har kunnet tilslutte sig regeringens oplæg om holdningen til NATOs moderniseringsprogram for mellemdistanceraketterne, er det, fordi vi mener, at det er rigtigt og rimeligt at prøve forhandlingsvejen for at undgå at give oprustningsskruen endnu en omgang. Så enkelt er det faktisk. Vi mener ikke, vi skal lade os fange af oprustningens automatik.

Dette er ikke for os en ændring af dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik, det er en naturlig konsekvens, for det må og skal være en del af dansk sikkerhedspolitik at prøve at støtte afspændingen; vi må prøve den sovjetiske forhandlingsvilje. Et udspil som det, regeringen har foreslået, demonstrerer NATOs styrke og er netop ikke et tegn på svagheit, som nogle har foreslået. I virkeligheden kan man sige, at udspillet er en direkte fortsættelse af intentionerne fra SALT II.

Inden jeg går videre, er det nok vigtigt at fastslå, at den socialdemokratiske gruppe har den enstemmige opfattelse, at udspillet ikke kan opfattes som et brud med Danmarks NATO-politik. Vi mener i enighed, at Danmark skal fortsætte samarbejdet med vore NATO-allierede, og det er en selvfølge i denne forbindelse at tilføje, at vi som konsekvens heraf ikke tror på, at Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik kan tilrettelægges på basis af et flertal i samarbejde med partierne til venstre for socialdemokratiet. Jeg vil gerne indskærpe dette, for at der ikke skal herske tvivl om socialdemokratiets holdning – hverken herhjemme eller i udlandet.

En fortsættelse af den hidtidige linje indebærer naturligvis også, at vi fortsat er modstandere af placering af kernevåben i Danmark i fredstid. Men netop denne del af vor sikkerhedspolitik gør det vanskeligere for os – og også for nordmændene – at blande os i, hvad andre lande måtte beslutte sig til. For hvis vi fastholder vor faktiske, selvfølgelige frihed til at sige nej tak til kernevåben – og det gør vi – må vi også respektere de andre landes ret til selv at træffe en afgørelse. Føl-

gelig kan vi, som statsministeren har sagt det, ikke ligefrem anbefale alle andre at modtage våbnene.

Men vi mener, det er rigtigt at sige i al stilfærdighed: skulle vi ikke vente et halvt år og i fællesskab søge at finde ud af, hvad det egentlig er, der ligger bag de sidste sovjetiske udspil? Tilbagetrækningen af 20.000 soldater repræsenterer højst 5 pct. af de sovjetiske styrker i centralregionen, og hvis de kun trækkes tilbage til Vestrusland, kan de atter bringes i stilling på vel omkring 24 timer. Det er den ene grund til, at jeg ærlig talt ikke er særlig imponeret over præsident Bresnev's tilbud. Hvis de 1.000 kampvogne, der er tilbudt trukket tilbage, alle er forældede, er virkningen unægtelig også begrænset, og hvis uddyndingen af de sovjetiske mellemdistance-raketter, som også er tilbudt, kun omfatter forældede SS-4 og SS-5 raketter, som jo allerede til dels er blevet erstattet af de mobile og langt stærkere SS-20 raketter, er udspillet af meget begrænset værdi. Men det kunne i hvert fald teoretisk være, at jeg tog fejl; skulle vi ikke undersøge bl.a. dette gennem en forhandling?

Det halve års udsættelse, regeringen har foreslået, kan ikke på nogen måde forringe billedet i faretruende retning. Vi ved fra alle eksperter, at de såkaldte cruise-missiler eller krydsermissiler alligevel først kan være opstillet i 1983. Der er med andre ord ingen militærstrategisk fare ved at tøve en kende og give forhandlingsmuligheden en chance.

En så fremragende ekspert som den forhenværende amerikanske leder af SALT-forhandlingerne, Paul Warnke, har til Information udtalt, at der er tid nok til at prøve at finde ud af, om Sovjet bluffer eller ej.

Regeringens og socialdemokratiets udspil er på ingen måde udtryk for, at vi ligger under for den sovjetiske propaganda, naturligvis ikke. Men hvis vi nu uden at prøve en udsættelses muligheder medvirker til at give startsignalet til en samlebåndproduktion med en efterfølgende planlægning af stationeringen, forærer vi derimod russerne en kæmpemæssig propagandasejr, som kan få langtrækkende virkninger. Virkningerne vil kunne måles helt ud i den tredje verden, der med rette mener, at vi kunne bruge pengene på en bedre måde, bl.a. til støtte for de samme udviklingslandes fremgang.